MYKOLOGIA

ROČNÍK VIII. ČÍSLO 2.—3.

Boletus flavidus FR. in Mitteleuropa.

BR. HENNIG, Berlin.

Wenn gegen den Herbst hin die Steinpilze anfangen selten zu werden, wenn Kuhröhrlinge und Sandröhrlinge in Mengen emporschiessen, dann erscheint in manchen Gebieten Mitteleuropas ein Röhrling, der zu den Seltenheiten unter den Röhrlingen und unter den Pilzen überhaupt gehört. Es ist der „Blassgelbe Röhrling" oder der „Schleimigberingte Röhrling" *Boletus flavidus* FR., ein echter Herbstpilz. Er ist weder ein Pilz des Laubwaldes noch des Kiefernwaldes Sein Dasein kann er nur fristen auf besonderen Böden. Auf stark saurem Boden, der reich mit Humussäuren durchgesetzt ist, auf moorigem Gebiet, in dem Kalkgehalt nicht vorhanden ist, da können wir ihn von Mitte September bis Ende Oktober, manchmal sogar noch im November finden Torfmoore, starkdurchnässte Gründe, in denen oft Wasser stagniert, sehr feuchte Waldwiesen, die schon sumpfigen Charakter haben, sind Gebiete, wo wir ihn suchen können.

Ein Standort, an dem der Pilz schon mehrere Jahrzehntelang beobachtet wurde, findet sich bei Berlin, in dem Grunewaldhochmoor. Hier beobachtete ihn im ersten Jahrzehnt des 20. Jahrhunderts der leider früh verstorbene, bekannte Berliner Mykologe PAUL HENNINGS. Im 2. Jahrzehnt wurde er von dem Berliner Rektor ROMAN SCHULZ an derselben Stelle mehrmals festgestellt. In den Jahren 1920—1930 habe ich diesen seltenen Röhrling fast jedes Jahr in diesem Gebiete beobachtet. In manchen Jahren konnte ich an 30—40 Exemplare zählen, und dann auch wieder nur 5 bis 6. In diesem Grunewaldmoore steht der Blassgelbe Röhrling, tief zwischen Torfmoosen vergraben, in Gesellschaft des Maggipilzes, *Lactarius helvus* FR., des seltenen „Gelben Täublings", *Russula flava* ROMELL, und vom „Runzligen Kahlkopf", *Psilocybe uda* PERS. Um ihn herum stehen grosse Mengen des Sumpfporstes, *Ledum palustre* L. Die Torfmoose sind überzogen von den kriechenden Stengeln der Moosbeere, *Vaccinium oxycoccus* L. und durchsetzt von dem Moorglöckchen, *Andromeda polifolia* L. Moorkiefern und Birken bilden die Baumbestandteile des Gebietes. Farbenschön ist das Bild, wenn der blassgelbe Pilzhut zwischen den roten Moosbeeren und den grünlichen Torfmoosen hervorlugt.

Spitzbucklig, später flach und stumpfbucklig ist die Form des Hutes, der strahling gefasert erscheint. Recht gut ist der Pilz nach Exemplaren vom Berliner Standort abgebildet im MICHAEL (1927), Führer für Pilzkunde Band III, Tafel 270. Der Hut ist mit dem Stiel in der Jugend durch einen glasig-schleimigen Schleier verbunden, der später als brauner Ring am Stiel übrig bleibt. Die Röhren sind schmutziggelb und eckig, etwas herablaufend, das Fleisch blassgelb und essbar. Die Sporen sind 6'5—9×3—3'5 μ gross und elliptisch.

Der blassgelbe Röhrling ist verhältnismässig selten gefunden worden.

Sein bekannteste Standort scheint wohl bei Berlin zu sein. — An diesem wurde er von mir wiederholt photographiert.

Um 1910 wurde er von Dr. *HÖRNLEIN* aus Berlin wiederholt im Isergebirge in der Nähe von Flinsberg bei Regensberg in 400 m Höhe festgestellt, auf sumpfigen, moorigen Wiessen, unter Birken und Fichten. Das letzte Mal wurde er 1927 dort von Dr. *HÖRNLEIN* beobachtet.

Seit 5 Jahren konnte ihn Rektor *SEIDEL* in der Nähe seines Wohnsitzes in der Oberlausitz bei Weisswasser an verschiedenen Standorten finden, die räumlich ziemlich nahe zusammenliegen. An einem dieser Stand dorte zeigt ihn unsere Photographie.

Auch in Ostpreussen, im Zehlauer Hochmoor, wurde er von Dr. *NEUHOFF* aus Königsberg in mehreren Kolonien beobachtet. *R. SINGER* fand ihn in der Oberpfalz in Bayern in 400 m Höhe. *BIGEARD* und *GUILLEMIN* geben sein Vorkommen in den Vogesen und im Jura an.

Aus der Tschechoslowakei ist bis jetzt nur eine Lokalität, bekannt, und zwar Bolevec bei Pilsen, wo ihn *TYTTL* schon sammelte im Jahre 1907 und dann mehrmals wieder, auch auf Torfboden in der Gesellschaft der charakteristischen Torf- und Sumpfpflanzen, wie *Vaccinium oxycoccos, Comarum, Trientalis, Menyanthes, Vaccinium uliginosum, Drosera rotundifolia* etc. (*TYTTL: Boletus flavidus FR.* en Bohême, Mykologia II, pag. 75, mit Abbildung, weiter *STEJSKAL: Boletus elegans SCHUM, B. flavus WITH. B. flavidus FR.* mit Bundtafel, Mykologia II, pag. 121—125, 1925.)

Anscheinend hat der Blassgelbe Röhrling eine mehr nördliche Verbreitung und stellt eine nordische Art da, die sich in Mitteleuropa gleich manchen anderen Relikten nur in den kalten Torfsümpfen erhalten hat.

Br. Hennig, Berlin-Südende, Potsdamerstrasse 21.
(Mitteilung über weitere Fundorte erbeten)

Klouzek nažloutlý *(Boletus flavidus FR.)* ve střední Evropě.

Když pozdě k podzimu počnou hřiby v lese řídnouti, objevuje se v některých krajinách střední Evropy klouzek, jenž náleží k největším vzácnostem jak mezi hřiby, tak mezi všemi houbami vůbec. Je to klouzek nažloutlý, *Boletus flavidus FRIES.*, význačná houba podzimní. Podivná jsou místa na nichž roste. Nejsou to ani lesy listnaté ani jehličnaté, nýbrž kyselé půdy proniklé humusovými kyselinami, tedy hlavně rašelinné půdy, v nichž vápno není obsaženo. Zde nalezneme jej místy od poloviny září až do konce října. Často roste na takových místech, kde půda jest vodou proniklá tak dalece, že skoro stojí, dále na velice vlhkých lesních lukách, jež mají již bažinný ráz a pod.

Stanovisko, na němž tato houba byla pozorována již po desetiletí, nalézá se nedaleko Berlína a sice v Grunewaldhochmoor. Zde pozoroval jej v prvním desetiletí 20 století, žel předčasně zesnulý berlínský mykolog *PAUL HENNINGS.* V druhém desetiletí byla na tomže místě opětně a vícekráte sbírána *ROMANem SCHULZem.* V letech 1920—1930 pozoroval jsem sám tuto houbu ve zmíněné krajině téměř každým rokem; někdy 30—40 exemplářů, jindy 5—6. V tomto grunewaldském rašeliništi roste klouzek nažloutlý, hluboko jsa ponořen mezi rašelinníkem ve společnosti jiných význačných hub, na př. *Lactarius helvus FR. Russula flava ROMELL* a *Psilocybe uda PERS.* Všude ve velkém množství rostou na těchto místech keříčky rojovníku, *Ledum palustre,* v rašelinníku plazí se útlé šlahounovité rostlinky

Boletus flavidus *FRIES.*
Schleimig-beringter Röhrling oder Blassgelber Röhling. Kromlauer Park bei Weisswasser, Oberlausitz, 11. X. 1930.
Klouzek nažloutlý. Kromlauer Park u Weisswasser, Horní Lužice, 11. X. 1930.

Photo BR. HENNIG, Berlin.

něžné klikvy, *Vaccinium oxycoccos* L. a větší kýhanka *Andromeda polifolia* L. Bažinné borovice a břízy jsou dřevinami této zajímavé lokality.

Velmi pestrým jest obrázek, když klouzek nažloutlý vystrkuje svoje bledožluté klobouky mezi červenými plody klikvy a zelenavým rašelinníkem.

Klobouk klouzku nažloutlého jest zprvu kuželovitě hrbolovitý, pak ploše rozložený, s tupým hrbolem, na povrchu jakoby paprsčitě vláknitý. Pěkně jsou zobrazeny houby z berlínského naleziště v *MICHAELově*: Führer für Pilzfreunde, Bd. III, (1927), tabule 270. Klobouk je spojen se třeněm v mládí sklovitě-hlenovitým závojem, který později vytrvává na třeni v podobě hnědého kroužku. Rourky jsou nečistě žluté a hranaté, trochu sbíhající, dužnina bledožlutá a jedlá. Výtrusy $6^1/_2$—9×3—$3^1/_2$ μ veliké, elliptické.

Klouzek nažloutlý jest houbou poměrně vzácnou. Nejznámějším stanoviskem jeho v Německu jest ono berlínské, kde také sám jsem tuto houbu vícekráte fotografoval.

Kol roku 1910 objevil tento druh Dr. *HÖRNLEIN* z Berlína v Jizerských Horách nedaleko Flinsbergu u Regensbergu, v nadmořské výši 400 m, — opět na bažinatých a rašelinných lukách pod břízami a smrčky. Od té doby pozoroval jej v této krajině vícekráte, posledně v roce 1927.

Řídící učitel *SEIDEL* pozoruje již po 5 let po sobě tuto zajímavou houbu v okolí svého působiště Weisswasser v Horní Lužici na četných lokalitách, které však leží dosti blízko sebe. — Na jednom z těchto stanovisek byly nalezeny houby, jež znázorňuje naše fotografie.

Také ve Východních Prusích v rašeliništi zehlauerském byl klouzek nažloutlý pozorován Drem *NEUHOFFem* z Královce, v četných koloniích. — *R. SINGER* nalezl jej v Horní Falci v Bavorsku ve výšce 400 m. Dle *BIGEARDa* a *GUILLEMINa* roste také ve Vogesách a v Juře.

V Československu byl pozorován *TYTTLem* pouze na jednom stanovisku u Plzně, jistě však i na jiných lokalitách se vyskytá.

Jak se zdá, má klouzek nažloutlý rozšíření více borealní a představuje nordický druh, který udržel se v Evropě, podobně jako jiné rostliny tohoto typu, pouze ve studených rašelinných močálech.

Br. Hennig, Berlin-Südende, Potsdamerstrasse 21.

(Zprávy o dalších lokalitách jsou vítány.)

Species novae.

Prof. J. VELENOVSKÝ.

Stropharia psalliotiformis sp. n. Klobouk 4—6 cm v průměru, velmi tlustě a měkce masitý, brzo rovně rozložený, málo sklenutý, uprostřed trochu vmačklý, hladký, lesklý, za vlhka slabě slizký, bílý, drobnými, hnědými, vláknitě vrostlými šupinkami pokrytý, dobře loupavý. Dužnina bílá, trochu páchnoucí. Třeň zdéli poloměru klobouka, as 1 cm tl., k basi zúžený, elastičný, hladký, lesklý, bílý, s mizivým prstencem. Lupeny prořídlé, tlusté, velice široce břichaté, brzo špinavě černé. Výtrusy nachové, vejčité, s 2—4 tělísky, 10—12 μ.

Na kraji výslunné, teplé cesty lesní vedle dubiny na kopci Radotínském, v listopadu r. 1926. Zjevem podobá se nápadně lesním žampionům, ale lupeny jsou tlusté, sporé a výtrusy veliké a nachové. Je příbuzná druhu

Str. squamosa FR., jež má klobouk žlutý, s bledými šupinkami, tence masitý, třeň dlouhý, rourkovitý, pod prstencem žlutěrezavě šupinkatý, lupeny husté, dužninu nevonnou, výtrusy elliptičné.

Naucoria foetida sp. n. Jednotlivě, klobouk 5—6 mm v prům., rovně rozložený, nesklenutý, nehygrofanní, nejvýš slizký, uprostřed liškově hnědý, na okrajích bělavý, lysý, beze všeho vela. Třeň 2—3krát delší prům. klobouka, tenký, útlý, měkký, 1 mm tlustý, bílý, podél pruhovaný, nahoře trochu mrtnatý, dole posléz nahnědlý. Lupeny dosti husté, široce břichaté, nestejně dlouhé, u třeně volné, bledé, posléz světle rezavé. Výtrusy 15—18 μ, význačně nestejnostranně mandlovité, žlutě rezavé. Cystidy převeliké, hojné, dlouze

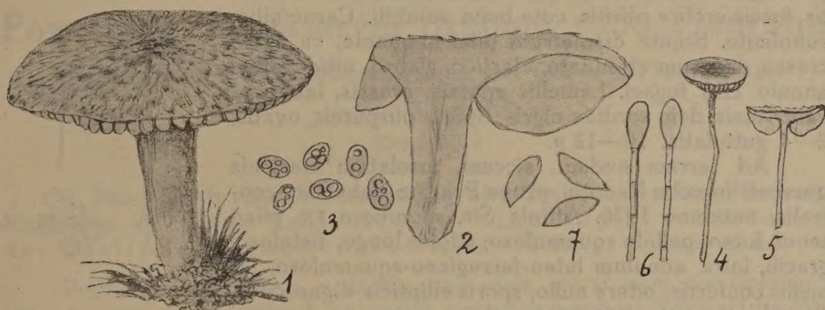

1—3. *Stropharia psalliotiformis* VEL. 1. Plodnice v přirozené velikosti, 2. v průřezu, 3. zvětš. výtrusy. 4—7. *Naucoria foetida* VEL. 4. Plodnice v přirozené velikosti, 5. v průřezu, 6. Cystidy, 7. výtrusy.

1—3. *Stropharia psalliotiformis* VEL. 1. Ein Fruchtkörper in natürl. Grösse, 2 derselbe im Durchschnitt. 3. Sporen. 4—7. *Naucoria foetida* VEL. 4. Ein Fruchtkörper in natürl. Grösse, 5. derselbe im Durchschnitt. 6. Zystiden. 7. Sporen.

Autor del.

a článkovitě stopkaté, velkou elliptičnou buňkou končící. Houba bez rozemnutí páchne velice silně asi jako *Hypholoma epixanthum*.

Na bylinném smetí ve vlhkém křoví v louce u Myšlína, v říjnu 1930. — Drobná, ale velmi význačná houbička. K rodu Hypholoma nelze ji klásti pro tvar a barvu výtrusů a barvu lupenů. Z rodu Naucoria jest rozhodně velmi blízká *N. pusiola* FR., jež má ale menší výtrusy, slizký žlutý třeň, klobouk zvoncovitý, lupeny přirostlé, dužninu bez zápachu. Ostatně u *FRIESe* jest nedostatečně popsána a *RICKEN* zřejmě diagnosu opsal, sám houbu neznaje. Zápach jest tak význačný, že již dle něho musí každý houbu poznati.

Nolanea perpusilla sp. n. Nejvýš drobná, gracilní, klobouk 3—5 mm v průměru, zvoncovitý, nehrbolatý, tupě zaoblený, lysý, bílý, lesklý, na okraji brázditý, útle blanitý. Stopka tence nitovitá, bledá, útle mrtnatá, lesklá, dole dlouze kořínkovitě ztenčená. Lupeny dosti husté, široce břichaté, u třeně volné, nejprv bílé, pak růžové. Výtrusy skoro kulaté, ostře hranaté, k basi krátce stažené, 5—6 μ.

Na vlhké zemi mezi travou vedle lesa u Mirešovic nedaleko Mnichovic v září 1930. — Je to nepatrná, malinká houbička barvy bílé. *Nol. mona-*

chella QUÉL. musí býti blízce příbuzná, také bílá a drobounká, ale má klobouk s tmavým špičatým hrbolem, basalní hlízku a výtrusy 10 μ. *RICKEN* uvádí ji také z Německa, v suchých hájích a lesích, což také našemu druhu neodpovídá. Zdá se, že existuje více drobných Nolaneí, jež rostou v trávě, smetí, v křovinách a na mezích, ale pro svou útlost ucházejí pozornosti mykologů. V našem časopise jsme už dříve popsali podobné druhy.

* * *

Stropharia psalliotiformis sp. n. Solitaria, pileo 4—6 cm diam., crasse et molliter carnoso, convexo-explanato, centro impresso, laevi, nitido, udo paulisper viscido, albo, squamulis minutis, fibroso-innatis, fuscis crebre obsitis, cute bene solubili. Carne alba, subolente. Stipite diametrum pilei aequante, ca 1 cm crasso, deorsum attenuato, elastico, glabro, nitido, albo, annulo cito fugaci. Lamellis sparsis, crassis, latíssime ventricosis, dein sordide nigris. Sporis purpureis, ovatis, 2—4 guttulatis, 10—12 μ.

Ad terram nudam, siccam, insolatam marginis querceti in colle Radotin prope Pragam Bohemiae centralis, autumno 1926. Affinis *Str. squamosa* FR. pileo tenui, luteo, pallide squamuloso, stipite longo, fistuloso, gracili, infra annulum luteo-ferrugineo-squamuloso, lamellis confertis, odore nullo, sporis ellipticis dignoscitur. *Stroph. thrausta* KALCHBR. pileo cinnamomeo-aurantio sistit varietatem *Str. squamosae* reveraque identica erit cum *Str. Percevali* B. et BR. nec non *Str. aurantiaca* COOKE (Britannia). Nostra *Str. psalliotiformis* potius ad *Str. melaspermam* BULL. ponenda videtur. *Str. paucisquamosa* VEL. (Č. h. 569) pileo minori squamulis magnis paucis rubro-fuscis differt. Hanc pulchram speciem iterum loco citato a. 1930 reperi.

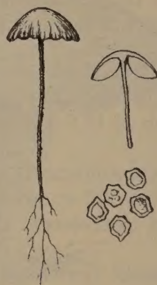

Nolanea perpusilla VEL.

Plodnice v přir. velikosti, vpravo klobouk v průřezu, dole výtrusy.

Ein Fruchtkörper in natürlich Grösse, links ein Hut im Durchmesser, unten die Sporen.

Autor del.

Naucoria foetida sp. n. Solitaria, gracilis, pileo 5—6 mm diam., aequaliexplanato, non convexo, non hygrophano, non striato, valde viscido, glabro, centro fuscidulo, margine albo vel pallido, evelato. Stipite 2—3plo pileo longiore, 1 mm crasso, tenui, gracili, molli, albo, striato, sursum pulverulento, non viscido, basi denique fusco. Lamellis sat confertis, inaequalibus, late ventricosis, liberis, pallidis, denique pallide ferrugineis. Sporis 15—18 μ, amygdalinis, luteo-ferrugineis. Cystidiis copiosis, permagnis (35—45), longe pedicellatis, articulatis, cellula magna ellipsoidea terminatis. Odor penetrantissimus, odori *Hyph. epixanthi* similis.

In dejectis herbaceis in dumeto pratorum prope Mnichovice Bohemiae centralis autumno 1930. — Fungulus parvulus, visciditate, pileo plano, sporis magnis nec non odore insignis. Ad genus Hypholoma propter formam coloremque sporarum, propter colorem pulveris ferrugineum formamque cystidiarum non est referenda. Proxime accedit ad *N. pusiolam* FR., quae autem sporis minoribus, stipite luteo viscido, pileo hemisphaerico, lamellis adnatis, carne inodora differt. Diagnosis autoris revera haud sufficit.

Nolanea perpusilla sp. n. Gracillima, pusilla, pileo 3—5 mm diam., obtuse

campanulato, non umbonato, glabro, nitido, albido, margine sulcato, tenuiter membranaceo. Stipite longo, tenuiter filiformi, pallido, leviter granuloso, nitido, deorsum in radicem tenuem, ramosam, longam abeunti. Lamellis sat confertis, late ventricosis, liberis, primum albis, dein roseis. Sporis subglobosis, acute angulatis, basi breviter attenuatis, 5—6 μ.

In humidis graminosis extra silvam prope Mnichovice Bohemiae centralis, autumno 1930. *Nol. monachella* QUÉL. videtur proxima, sed stipite basi tuberoso, pileo vertice acute apiculato obscuro, sporis majoribus differt.

Poznámky k některým druhům rodu Pleurotus.

(Bemerkungen zur einigen Arten der Gattung Pleurotus.)

Dr. ALBERT PILÁT.

(Dokončení.)

9. **Nový druh rodu Pleurotus (hlíva) v Československu: Pleurotus Kavinii n. sp.** (Eine neue Art der Gattung Pleurotus aus der östlichen Tchechoslowakei: *Pleurotus Kavinii* sp. n.)

Podivnou tuto houbu, v dalším popsanou, sbíral jsem na trouchnivé větvi bukové v karpatských bukových pralesích v pohoří Svidovci na Podkarpatské Rusi. Na první pohled liší se tento druh ode všech známých druhů rodu Pleurotus velice značně. Již nepatrné rozměry jsou nápadné! Plodnice jsou zcela pohárkovité, uzavřené a pouze $1^1/_2$—3 mm veliké. Konsistence jejich je gellatinosní, lamelly nejsou pouhým okem vůbec viditelné, teprve při lupovém zvětšení se objeví. Plodnice rostou v hustých koloniích o mnoha jedincích. Je to tedy houba velice podivná a od ostatních typických zástupců rodu Pleurotus velice odchylná. Houba tato, až dosud nepublikovaná, má již celou historii, mimochodem dosti zábavnou a proto se o ní zmíním. Živou houbu nalezl jsem v pralese, v nadmořské výši asi 1000 m. Při zběžném ohledání považoval jsem ji pro pohárkovité plodnice a skoro gelatinosní konsistenci za nějakou houbu terčoplodou (Discomycetes) a založiv ji do balíčku, označil jsem ji jako „Discomycet" a po návratu do Prahy odevzdal jsem ji ke zpracování spolu s ostatními Discomycety p. prof. VELENOVSKÉMU, jenž monograficky studuje československé houby terčoplodé. Pan profesor VELENOVSKÝ mi však asi po 14 dnech zaslal exsiccát zpět s poznámkou, že houba není Discomycet, nýbrž nějaká Tremellacea. Jelikož právě v té době zasílal jsem Tremellaceae ze svého herbáře p. dru NEUHOFFovi do Königsbergu, jenž pracuje na monografii středoevropských druhů hub rosolovkovitých, přiložil jsem i tuto karpatskou houbu, aniž bych ji znovu prohlížel. Po nějaké době však vrátil mi dr. NEUFHOFF tuto moji houbu zpět s poznámkou: „Není Tremellacea, nýbrž druh z rodu Cyphella!" — Před časem jsem zpracoval monograficky československé druhy Cyphellaceí a dosud se studiem těchto drobných hub zabývám, věnoval jsem exsiccátu ovšem ihned pozornost a podrobil jej podrobnému rozboru. Tu se však ukázalo, že tato podivná houba není ani žádná Cyphella, nýbrž podivný druh

rodu Pleurotus, jehož popis nemohl jsem v literatuře nalézti a proto popisuji jej jako druh nový:

Pleurotus Kavinii *PILÁT* sp. n.

Plodnice v hustých houfech, kulovitě pohárkovité, $1^1/_2$-3 mm v prům., po straně úplně srostlé, nahoře poměrně úzce otevřené, s okrajem dovnitř pohárkovité plodnice trochu vehrnutým, za živa šedohnědé, suché skoro černé, celé gelatinosně a poměrně tlustě masité, zevně hladké, lysé a lesklé. Lamelly v počtu 5-8 poměrně úzké a nenápadné, rovněž gelatinosní, jako celá plodnice asi stejně zbarvené nebo trochu světlejší. Epicutis, jež pokrývá zevně celou plodnici, asi 10 μ tlustá, z hyf hnědých, 1-2 μ tlustých, gelatinosních, hustě spletených a slepených. Hymenium z basidií hustě směstnaných, bezbarvých, kyjovitých, 15-20× $3^1/_2$-5 μ velikých, se čtyřmi 2-3 μ dl. sterigmaty. Cystidy žádné! Vrstva subhymenialní asi 20 μ tl., z hyf hnědých, hustě více méně paralelně spletených a slepených, 1-2 μ tlustých. Mezi vlastní tramou a vrstvou subhymenialní nachází se ještě jedna vrstva, asi dvakrát tak tlustá jako vrstva subhymenialní (mediostratum), složená z hyf podobných, jenže světleji zbarvených, také hustě spletených a slepených. Trama z hyf bezbarvých, gellatinosních, 1-2 μ tlustých, poměrně velice řídce a všemi směry spletených, značně tlustá (až i 100-150 μ). Výtrusy kulaté, na basi nepatrně přišpičatělé, $3^1/_2$-$4^1/_2$ μ v prům., s obsahem olejovitým a obyčejně k jedné straně sraženým, úplně bezbarvým nebo velice nepatrně nažloutlým. Membrana tenká, bezbarvá, hladká.

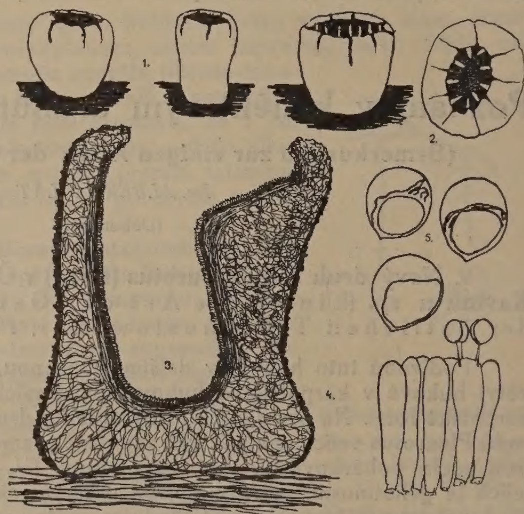

Pleurotus Kavinii *PILÁT.* — Hlíva Kavinova.

1. Tři plodnice různého tvaru, ca 7× zvětš. - 2. Jedna plodnice při pohledu s vrchu. 10× zvětš. - 3. Plodnice na průř., ca 25× zv. - 4. Basidie s výtrusy. - 5. Výtrusy. 25oo× zv.

1. Drei Fruchtkörper (Seitenansicht). 7mal vergr. - 2. Ein Fruchtkörper von oben. 10 mal vergr. - 3. Ein Fruchtkörper im Durchschnitt, ca 25mal vergr. - 4. Basidien, ca 1000mal vergr. - 5. Sporen, ca 2500mal verer.

PILÁT del.

Hab. Na trouchnivém dřevě bukovém kůry zbaveném, v bukových pralesích nedaleko myslivny Žamer nad Kobyleckou Polanou na Podk. Rusi, VII. 1929. — Náleží do blízkého příbuzenstva *Pleurotus unguicularis* BATSCH. a dvou druhů dosti pochybných, z Anglie popsaných: *Pl. Leightonii* BERK. a *Pl. cyphaellaeformis* BERK., jež patrně jsou pouhými synonymy prvního

Pleurotus corticatus *FRIES*. Hlíva korová.

Na kmeni v Praze na Kampě nalezl řed. *ROHLENA*. — An einem Baumstamm in Prag gesammelt von Dir. *ROHLENA*.

Foto dr. A. PILÁT, 20. X. 1930.

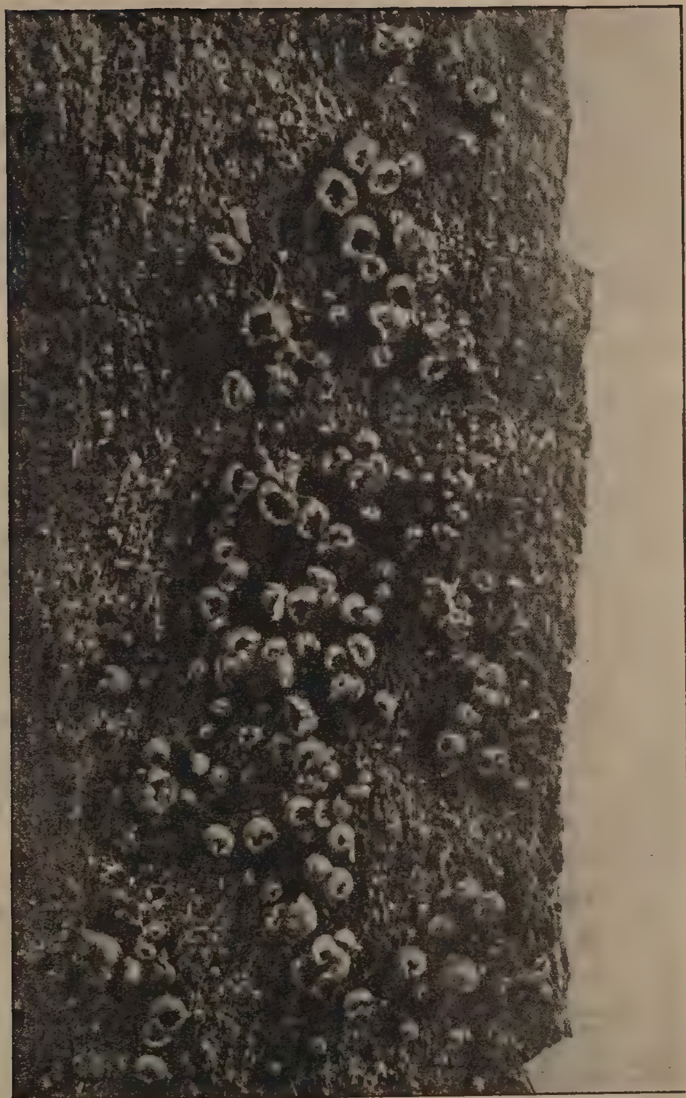

Pleurotus Kavinii *PILÁT.* — Hlíva Kavinova.
Skupina plodnic na trouchnivém dřevě bukovém, asi 5× zvětšena. Žamer u Kobylecké Polany, Podkarpatská Rus.
Eine Fruchtkörpergruppe an morschem Buchenholz, ca. 5mal vergr. Žamer bei Kobylecká Polana, Karpathorussland.

Foto dr. A. PILÁT.

druhu. Od výše uvedených druhů liší se jednak mnohem menšími rozměry, jednak zcela odlišnými výtrusy. *Pleurotus unguicularis* BATSCH. má dle VELENOVSKÉHO (v souhlase s údaji jiných autorů) výtrusy válcovité, prohnuté, 10-12 μ dlouhé acystidy kyjovité s nasazenou špičkou. *Pleurotus Leightonii* BERK. má dle SACCARDA výtrusy válcovitě prohnuté, 10×3 μ a *Pleurotus cyphellaeformis* BERK. výtrusy podlouhle elliptické, 7—8×4 μ, se dvěma kapkami olejnými.

Náš druh jest nápadně podoben někt. šedým druhům z rodu Cyphella a Solenia, od nichž makroskopicky sotva lze jej rozeznati. Teprve užitím lupového zvětšení objeví se lamelly. Svojí histologií náleží do nejtěsnějšího příbuzenstva *Pleurotus applicatus* BATSCH.! Roste v hustých houfech, což jest také příčinou, že nápadná podobnost s některými druhy r. Cyphella jest tím větší.

Pleurotus Kavinii *PILÁT*, species nova.

Carposomatibus dense gregariis, minimis, speciebus nonnulis generum Cyphella et Solenia similibus, $1^1/_2$-3 mm solum diametri, globosis-cyphaellaeformibus, apice subanguste apertis, margine paulisper involutis (vel margine aeque abscissis), vivis griseo-badiis, siccitate fere nigris, fere gelatinosis subcraseque carnosis, extus laevibus, glabris lucidisque. Lamellis sparsis (solum 5—8), subangustis dissimiliter magnis, haud conspectis, ut pileus totus subgelatinosis, pileo concoloribus vel paulisper clariorius coloratis. Epicute 10 μ crassa, ex hyphis badiis, 1—2 μ crassis, gelatinosis, dense contextis conglutinatisque composita.

Hymenio ex basidiis dense connatis, hyalinis, clavatis, 15-20×$3^1/_2$-5 μ magnis composito. Sterigmatibus quaternis 2—3 μ longis. Cystidibus nullis. Strato subhymeniali circiter 20 μ crasso, ex hyphis brunneis, dense, plus minusque paralleliter contextis conglutinatisque, 1-2 μ crassis composito. Inter tramam genuinam stratumque subhymeniale insuper stratum bene distinctum (mediostratum), bis quam stratum subhymeniale crassum, ex hyphis similibus, solum clarioriter coloratis, quoque dense contextis conglutinatisque compositum invenitur. Trama ex hyphis hyalinis, gelatinosis, subsparse irregulariterque contextis, 1-2 μ crassis composita, satis crassa (usque 100-150 μ).

Sporis globosis, basi paulisper acutatis, $3^1/_2$-$4^1/_2$ μ diametri, plasma oleacea, plerumque ad unum laterem coagulata, hyalina vel subcremea repletis. Membrana tenui, hyalina.

Hab. ad ligna faginea in fagetis densis montium Svidovec prope Žamer supra Kobylecká Polana, Rossia Subcarpatica, VII. 1929, ipse legi. — Species ex proxima affinitate *Pleuroti unguicularis* BATSCH. duorumque specierum incertarum britannicarum: *Pleuroti Leightonii* BERK. et *Pleuroti cyphellaeformis* BERK., quae verisimiliter solum ut synonyma *Pl. unguicularis* BATSCH. adserenda sunt. Haec omnes tres species commemoratae forma magnitudineque sporarum ab specie nostra valde differunt. *Pleurotus unguicularis* BATSCH. sec. VELENOVSKÝ (inditionibus autorum aliorum consentaneis) sporas habet cylindraceas, subcurvulas, 10-12 μ longas, cystidiaque clavata, acutata. *Pleurotus Leightonii* BERK. sporis differt quoque cylindraceis, paulisper arcuatis, 10×3 μ magnis,

(sec. *SACCARDO*) et *Pleurotus cyphellaeformis BERK.* demum sporis, ellipticis, elongatis, biguttulatis, 7-8×4 μ magnis.

Species nostra habitu suo speciebus nonnulis generum Cyphella Soleniaque simillima, qua de causa oculo nudo ab iis difficile discernanda. Solum sub lente propter lamellarum praesentiam facile ut species generis Pleurotus agnoscenda. Propter histologiam suam in affinitatem *Pleuroti applicati BATSCH.* pertinet.

10. Pleurotus leucochrius *BRITZELMAYER* **v Československu.** — (*Pleurotus leucochrius BRITZELMAYER* in der Tschechoslowakei.)

Houba, kterou pod svrchu uvedeným jménem v dalších řádcích popisuji, jest velmi rozšířená na trouchnivějících bukových dřevech v oblasti bukových lesů na Podk. Rusi, kde sám mnohokráte jsem ji sbíral. Ač v této oblasti jest dosti hojná, přes to v literatuře mykolog. zpráv o ní téměř nelze nalézti. Toliko *BRITZELMAYER* popisuje malou bílou bezstopečně přísedlou houbu, s kulatými výtrusy. Ztotožňuji ji proto se druhem *BRITZELMAYERovým*, který zmíněný autor popsal pod jménem *Pl. leucochrius BRITZ.*, ač nelze s plnou bezpečností říci, zda skutečně karpatská houba s onou, kterou *BRITZELMAYER* popsal z Bavor, jsou zcela totožné. - Popis *BRITZELMAYERův* jest velmi stručný a neúplný a také vyobrazení jest velmi špatné. *Pl. leucochrius* v našem smyslu je houba snadno poznatelná. Makroskopicky podobá se úplně známému a dosti hojně rozšířenému druhu *Pleurotus septicus FRIES* (syn. *Pl. pubescens SOW.* a *Pl. alveolus VELENOVSKÝ*, Mykologia, IV., pag. 30), jež má výtrusy elliptické, 8-10×5 μ veliké. Náš druh, jinak onomu velice podobný, liší se značně svými výtrusy, jež jsou kulaté, 5-$5^{1}/_{2}$ μ v prům. Další znaky tohoto druhu jsou patrné z následujícího popisu:

Pleurotus leucochrius *BRITZ.*
Zvětšené plodnice v různých stadiích vývoje.
Sieben vergr. Fruchtkörper in verschiedenen Entwicklungsstadien.
PILÁT del.

Pleurotus leucochrius *BRITZELMAYER*, Hymen. aus Südbayern, f. 621. - Bot. Centralblatt, 1893, No 15/17, pag. 7-8. - Rev. I, in Bot. Centralblatt, v. 73, (1898), p. 20.

Klobouk zprvu hřbetem přirostlý, celým povrchem klobouku k substrátu

přitisklý, v obrysu více méně okrouhlý až ledvinitý, $^{1}/_{2}$-1 cm široký, pak odstávající a více méně se prodlužující ($1^{1}/_{2}$-2 cm), takže pak base plodnice je třenovitě prodloužená. Plodnice za živa bílé, na povrchu čistě bílé, hladké a matné, sušené skoro bílé až slabě nažloutlé, na okraji trochu laločnaté a vlnitě zprohýbané, ale nepodvinuté. Prodloužená base obyčejně bíle plstnatá někdy také rozšířena jest v malý discus, jímž je plodnice k substrátu přirostlá. — Lamelly bílé, pak slabě nažloutlé, za sucha slabě nažloutlé dosti hustě nahloučené. - Trama (dužnina) čistě bílá, 180-250 μ tlustá, na povrchu není kryta žádnou rozlišenou pokožkou, jsouc složena skoro stejnoměrně z hyf tenkostěnných, 2—$3^{1}/_{2}$ μ tlustých, bezbarvých a dosti hustě spletených. Na povrchu klobouku jsou hyfy pouze trochu více vertikálně uspořádané, ve vlastní dužnině pak více vodorovné. — Basidie bezbarvé, kyjovité, 15-18×4-$4^{1}/_{2}$ μ veliké. — Výtrusy pravidelně kulaté nebo velice krátce vejčité, na basi trochu přišpičatělé, hladké, bezbarvé, tenkostěnné, v mládí s jemně zrnitým plasmatickým obsahem, v dospělosti obyčejně s jednou kapkou olejnou, 4-5 (6) μ v průměru.

Na trouchnivých, kůry zbavených větvích a dřevech bukových v bukových pralesích na Podkarpatské Rusi dosti hojně: v okolí myslivny Jalinky nad Kosovskou Polanou, v okolí myslivny Žáměru nad Kob. Polanou nalezl jsem tento druh vícekráte.

Tento malý bílý druh rodu Pleurotus makroskopicky velice upomíná na *Pleurotus septicus FRIES*, jenž má však zcela odchylné výtrusy (dle *REAy* elliptické, 9-10×5 μ, dle *VELENOVSKÉHO* elliptické, 5-6 μ a sám jsem u tohoto druhu, který se objevuje i na dřevě v dolech Příbramských, nalezl výtrusy elliptické 6-7×3-4 μ. Jak mi sdělil p. prof. *KILLERMANN* (Regensburg), mají exempláře tohoto druhu v herbáři *BRESADOLOvě* výtrusy rovněž elliptické, 8—10×4—5 μ veliké.) *BRITZELMAYERův* druh *Pl. leucochrius BRITZ.* byl popsán autorem dle exemplářů sbíraných na lokalitě v nadmořské výši 1300 m. Dle sdělení prof. *KILLERMANNa* z Řezna nalezl také sám tento druh v Bavořích v okolí Passau. Patrně i v Bavorsku, hlavně v oblasti alpské, bude tento druh vícekráte nalezen, jak nasvědčuje naleziště *BRITZELMAYERovo.*

Pleurotus leucochrius *BRITZELMAYER*, Hymen. aus Südbayern, f. 621. - Bot. Centralblatt, 1893, No 15/17, pag. 7-8. - Rev. I, in Bot Centralblatt, v. 73 (1898), p. 20 (hier die Art ausführlicher beschrieben).

Fruchtkörper erst mit Rücken angewaschen, mit der ganzen Oberfläche am Substrat angedrückt, mehr oder weniger rundlich bis nierenförmig, $^{1}/_{2}$-1 cm breit, dann seitlich abstehend und mehr sich verlängernd ($1^{1}/_{2}$-2 cm), sodass die Fruchtkörperbasis dann stielartig verlängert ist. Die Fruchtkörper sind weiss, an der Oberfläche reinweiss, glatt und matt, im trockenen Zustand fast weiss, bis schwach gelblich, am Rande etwas wellig bis krausartig verbogen aber fast nicht umgebogen. Die stielartige Basis ist gewöhnlich weissfilzig, manchmal auch in einem kleinen Discus, mit dem sie an das Substrat angeheftet ist, verbreitert.

Lamellen weiss, dann schwach gelblich, trockengelblich, ziemlich dichtstehend. Trama reinweis, 180-250 μ dick, gleichmässig, an der Oberfläche mit keiner besonderen Epicutis bedeckt, aus farblosen, ziemlich dünnwandigen, 2-$3^{1}/_{2}$ μ dicken, ziemlich dicht gewebten Hyphen bestehend (an der

Oberfläche sind die Hyphen nur etwas mehr vertikal orientiert, in der mittleren Schicht mehr horizontal). Basidien farblos, keulenförmig. 15-18×4-$4^1/_2$ μ gross. — Sporen regelmässig kugelig oder sehr kurz-eiformig, an der Basis etwas zugespitzt, glatt, farblos, dünwandig, in der Jugend mit feinkörnigem plasmatischem Inhalt erfüllt, dann gewöhnlich mit einem Oeltropfchen, 4-5 (6) μ im Durchmesser betragend.

Hab. An morschen decortizierten Buchenästen und Buchenstämmen in den Buchenurwäldern Karpatorussland's ziemlich häufig und verbreitet: in der Umgebung des Jägerhauses Žamer oberhalb Kobyl. Polana, in der Umgebung des Jägerhauses Jalinka oberhalb Kosovská Polana mehrmals gefunden. — Diese kleine weisse Pleurotus-Art, errinnert makroskopisch sehr an *Pl. septicus* FRIES (syn. *Pl. pubescens* SOW., *Pl. alveolus* VELENOVSKÝ, Mykologia v. IV, pag. 30) der aber ganz abweichende Sporen hat (diese sind nach *REA*: elliptisch, 9—10×5 μ, nach *VELENOVSKÝ* elliptisch, 5-6 μ, ich selbst habe gefunden an den Exemplaren aus dem Příbramer Bergwerke: elliptisch, 6-7×3-4 μ und wie mir H. Prof. *KILLERMANN* mitteilt, messen die Sporen der Exemplare dieser Art im Herbarium *BRESADOLA's*: elliptisch, 8—10×4—5 μ.

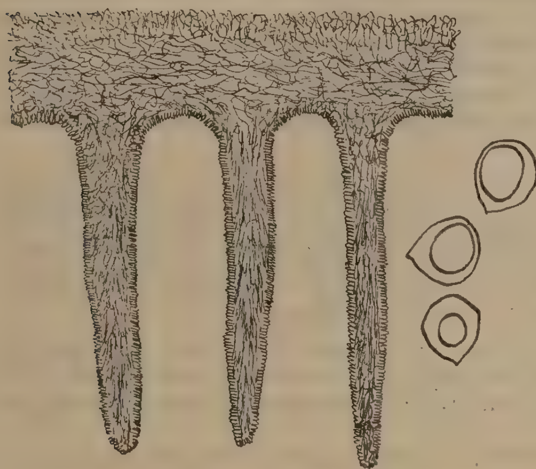

Pleurotus leucochrius *BRITZ.*
Zvětšený průřez plodnicí, vpravo výtrusy.
Vergr. Durchschnitt durch einen Fruchtkörper, rechts die Sporen.

PILÁT del.

Es ist sehr wahrscheinlich, dass *Pleurotus leucochrius* BRITZELMAYER mit unserem im vorigen beschriebenen karpathischen Pilz identisch ist. — Der *BRITZELMAYERische* Pilz soll auch weiss, klein und effusoreflexisch sein und auch kugelige Sporen gibt der erwähnte Autor an.

Nach schriftlicher Mitteilung hält H. Prof. *KILLERMANN* (Regensburg) für sehr wahrscheinlich, dass die karpatischen Pilze mit dem, bisjetzt sehr fraglichen, *BRITZELMAYERischen* Art *Pleurotus leucochrius* BRITZ. identisch sind. H. Prof. *KILLERMANN* selbst sammelte diesen interessanten Pilz in Bayern (Passauer Gegend). Es ist deshalb sehr wahrscheinlich, dass mindestens im Alpengebiet Bayern's diese Art verbreitet ist und desto mehr, weil *BRITZELMAYER* seine Art nach Exemplaren beschrieben hatte, die er in 1300 m M. H. gefunden hatte.

Mykologické příspěvky z Čech. III.

(Contributions à la connaissance de la mycoflore de la Bohême. III.).

Dr. KAREL CEJP.

Podávám další soupis vzácnějších nebo pro Čechy nových Basidiomycetů, které byly sbírány a zjištěny loňského roku v různých částech Čech. V létě roku 1930 jsem studoval mykologické poměry na blatenské stanici a výsledek uvedl jsem již v Mykologii, roč. VII, č. 9-10. Zbývá sděliti ještě několik pěkných podzimních sběrů, které jsem sám zjistil (nejvíce na exkursích v okolí Rokycan) nebo obdržel jsem od svých mykologických přátel. Nové druhy pro Čechy jsou označeny hnězdičkou. V systematickém pořádku jednotlivých druhů přidržuji se stejně jako dříve známé knihy *REAovy*, British Basidiomycetae, Cambridge 1922.

Nidularia farcta (ROTH.) FRIES. - Na vlhké zemi a na drobných úlomcích dřev v kolejích lesní cesty na Vídrholci u Jiren, 8. XI. 1939. Vzácný druh, z Čech však již jednou uvedený. Ve střed. Evropě vůbec málo známý druh. *HOLLÓS* jej vyobrazuje ve svém díle, avšak není znám z Uher; exempláře, označené tímto jménem v herbáři Musea v Budapešti, byly jen *Crucibulum vulgare. SCHROETER* jej popisuje ze Slezska.

Cyathus Olla (BATSCH.) PERS. — Na setlelých lodyhách na kompostu pod Žďárem, tamtéž nedaleko na smetí na pol. můstku (u Rokycan), XI. 1930.

Lepiota cristata (A. & S.) FRIES. — V travnatých zahradách na Janově u Mirošov, VIII. 1930.

Amanita strobiliformis VITT. — V trávě parku v Josefově, vzácně (prof. *MARVÁN*), IX. 1930.

Lepiota carcharias (PERS.) FRIES. — V jehlič. lese na Tisůvce, Českomoravská vysočina, IX. 1930.

Stropharia albocyanea DESM. (Str. viridula var. *alba* [*DESM.*] *VEL.)* — U Ranska na Českomor. vysočině, IX. 1930 (leg. *V. PAVLÍČEK*).

Tricholoma albobrunneum (PERS.) FRIES. (Tr. striatum [*SCHAEFF.*] *QUÉL.)*

Tricholoma sejunctum (SOW.) FRIES. — Oba druhy v jehličnatých lesích Českomor. vysočiny, IX. 1930.

Tricholoma Schumacheri FRIES. — Mezi spadaným listím ve smíšeném lese na Vídrholci, XI. 1930. Dosti vzácný druh u nás.

Clitocybe opaca VEL. — V lese u Záběhlé u Padrtě, IX. 1930 (leg. *J. POUR*).

Clitocybe candicans PERS. — Mezi mechem a listím na stráni u Kyjí u Prahy, X, 1930.

Clitocybe catina FRIES. — Mezi jehličím v suché části lesa „Žďár" u Rokycan XI. 1030 v několika exemplářích. Vzácný druh.

Clitocybe brumalis FRIES. — Na zemi ve vřesovině, tamtéž, X. 1930.

Hygrophorus conicus SCOP. var. *minor VEL.* — Travnaté svahy u Rokycan, XI. 1930.

Limacium leucophaeum (SCOP.) FRIES. — V lesích u Ranska, X. 1930. (leg. *V. PAVLÍČEK*).

* *Flammula ochrochlora* FRIES. (*Dryophila ochrochlora* QUÉLET). — Na basi kmene jeřábu (Sorbus aucuparia) při silnici u Rokycan, X. 1930. Z Čech dosud neuváděný druh.

Klobouk masitý, vypouklý, později do plochy rozložený, otupělý, suchý, šupinkatý, hedvábitý, 3-5 cm v prům., slámově žlutý, později zahnědlý. Lupeny přirostlé, bělavé, později našedlé, nakonec olivové. Třeň často zahnutý nebo křivolaký, jemně šupinkatý a bíle vločkovitý, 0.5-1 cm široký, 5-7 cm vysoký, nažloutlý, dole nahnědlý. Dužina bělavá, později našedlá, dole ve tření hnědá. Výtrusy elliptičné, bledě rezavé, 3-4×6-6'5 μ; s 1-2 kapkami. Roste v trsech na starých pařezech a trouchnivých kmenech. Nejvíce na podzim. Anglie (REA), Francie (QUÉLET). Velmi připomíná druh *Flammula gummosa* (LASCH) QUÉL., od něhož se liší suchým kloboukem, není-li to jen pouhá jeho forma.

Flammula lenta (PERS. ex FRIES GILLET. — U Ranska na Českomor. vys., X. 1930 (leg. V. PAVLÍČEK). — Z Čech citována pouze VELENOVSKÝm (Hrusice 1916), ač má býti ve střední Evropě hojná (SCHROETER, WINTER, RICKEN, MIGULA, GILLET, QUÉLET).

Collybia maculata (A. & S.) FRIES. — Na Českomor. vysočině u Ranska, X. 1930. Byla známa ze středních Čech a ze Železných hor (VEL.). Dosti řídký, krásný druh s klob. hnědočervenavým, sem tam červeně skvrnitým.

Collybia marasmiformis VEL. — Mezi setlelým listím v močále u Hořic, XI. 1930 (leg. B. DVOŘÁK).

Psilocybe spadicea (SCHAEFF.) FRIES. — V trsech na zemi pod duby na okraji lesa na Vídrholci, XI. 1930. V zemi byly znatelny zbytky dubových dřev. U nás byl tento druh již sbírán na lipách, dubech a jabloních.

Psilocybe erinacea (PERS.) FRIES. — Na lukách pod Žďárem u Rokycan, XI. 1930.

Mycena polygramma (BULL.) FRIES. — Na pařezu dubovém na stráni u Kyjí, X. 1930.

Mycena zephyra FRIES. — Les Žďár u Rokycan, I. 1931, mezi jehličím, přímo opodál tajícího sněhu (!).

Mycena aetites FRIES. — Na kompostu v poli u Rokycan, mezi travou, XI. 1930.

Mycena clavicularis FRIES. — U Soběslavě, XI. 1930 (leg. R. VESELÝ). Tato vzácná helmovka má klobouk podobný Omphaliím, dokonce i mírně sbíhavé lupeny, což podporuje tak zvlášť utvářený klobouk. Třeň nepatrně slizký.

Nolanea limosa FRIES. — Na vlhkých lukách podél Rokytky u Kyjí, X. 1930. Vzácný druh bažinných míst; voní moukou.

Omphalia maura FRIES. — Kolem spáleniště na polním můstku u Žďáru ve společnosti *Crucibulum vulgare* a *Cyathus Olla*, XI. 1930.

Omphalia rustica FRIES. — U Soběslavě, X. 1930 (leg. R. VESELÝ).

Omphalia umbratilis FRIES var. *minor* FRIES. — Na okraji výslunné stráně u Kyjí, X. 1930.

Omphalia muralis (SOW.) FRIES. — V suchém příkopě na okraji lesa ve Žďáře, po celý říjen a listopad, velmi hojně.

Omphalia gracillima (WEINM.) FRIES. — Na spáleništi v lese u Skořic (u Mirošova), VIII. 1930.

Pleurotus geogenius DECAND. — Na zemi v malé vřesovině poblíž smrčiny ve Žďáře u Rokycan, IX. 1930. Jednotlivě. Velmi vzácný druh ve střední Evropě. U nás byl sbírán pouze jednou u Chuchle (VEL. Č. houby, p. 351); Francie (DECANDOLLE, PAULET, GILLET), Německo (RICKEN, WINTER). Bývá zaměňován s druhem *Pl. petaloides* BULL., který je podobný, roste však toliko na pařezích bukových.

Pleurotus tremulus (SCHAEFF.) FRIES. — Na holé, písčité zemi mezi lišejníky a mechy ve Vídrholci, XI. 1930. Rovněž vzácný druh; v Čechách sbírán pouze jednou VELENOVSKÝm u Kunic, VIII. 1930. Anglie (SOWERBY, REA), Francie (QUÉLET, GILLLET), Německo (SCHAEFFER, ALBERTINI & SCHWEINITZ, RABENHORST, SCHROETER, RICKEN); všude sbírán ojediněle a vzácně.

Lactarius subdulcis BULL. — Žďár, smrkový les poblíž vojenské střelnice, v mechatině, X, 1930. VELENOVSKÝ ho z Čech neuvádí. — Klobouk brzo nálevkovitý, suchý, často pásovitě nepatrně šupinkatý, špinavě červenavěhnědý. Okraj je vždy slabě podvinutý. Lupeny nejprve žlutavé, později červené. Třeň barvy lupenů. Mléko má bílé, sladké, později poněkud ostré. Udává se jako jedlá houba. Je znám ze všech okolních zemí.

Lactarius umbrinus (PAUL.) FRIES.

Lactarius jecorinus FRIES. — Oba druhy v lesích u Ranska na Českomoravské vysočině.

Dryodon cirrhatum (PERS.) QUÉL. — Krčský les u Prahy, VIII. 1930 (leg. řed. J. ZVÁRA).

Pleurodon Fechtneri (VEL.) CEJP. — Na borových šiškách na kraji lesa u Skořic (u Mirošova), VIII. 1930.

Pleurodon Auriscalpium (L.) PAT. var. *rùfum* CEJP. - V lese Žďár, XI 1930.

* *Clavaria stricta* (PERS.) FRIES. (*Clavariella stricta* [PERS.] KARST.) — Na smrkovém pařezu v lese Žďár u Rokycan, XI. 1930.

Kmen velmi rozvětvený v ramena přímá, sploštěná, stlačená, hustá, na konci tupá, někdy zoubkatá, barvy bledě žluté, později nahnědlé, zejména po zranění; kmen skoro 1 cm široký, celá houba až 10 cm vys., 3-6 cm široká. Dužina pevná, tuhá, bělavá. Basidie se zrnitým obsahem, se 4 rovnými sterigmaty, 6-10×30-40 μ. Výtrusy kulovité, k jednomu konci protažené, bledě okrové, 4-5×7-10 μ. Roste na pařezech a setlelém dříví, na podzim i v zimě.

Naše exempláře odpovídají úplně vyobrazení BERKELEYovu (Outlines 1860, t. 18, fig. 5). Z Čech dosud nebyla tato Clavarie popsána, myslím, že byla spíše přehlížena, neboť sbírati je a ihned poznávati, je někdy věcí obtížnou, zejména při celé řadě drobných druhů. Anglie (BERKELEY, REA), Francie (GILLET, QUÉLET), Německo (SCHAEFFER [*Cl. pallida*], SCHROETER, WINTER).

Clavaria vermiculata MICHELI. — Ve vřesovině ve Žďáře, velmi hojně, v listopadu 1930.

* *Clavaria helveola* (PERS.) FRIES. — Suché, mechaté louky pod Žďárem u Rokycan, X. 1930.

Menší trsy nebo jednotlivá individua seskupená. Ramena jsou často vidličnatě nebo parohovitě dělená nebo kyjovitě a různě nepravidelně ztlustlá;

uprostřed mají často mohutnou rýhu, 2—5 cm vys., 1—3 mm tl., stejnoměrná, jen dole trochu zúžená, zřídka též nahoře ve špičku protažená, rovná, někdy v dolejší části zahnutá a zkroucená. Barvy žlutavé, velmi často se zelenavým odstínem, pomačkáním slabě hnědne; špička ramen někdy bývá načervenalá. Dužina žlutavá, dosti křehká. — Výtrusy eliptičné, prohnuté, 2—3×6—8 μ.

Clavaria muscoides L. — Na suché travnaté stráni u Libochoviček, XI. 1930 (leg. FECHTNER).

* * *

Il y a liste des recoltes intéressantes ou plus rares et nouvelles comme la troisième contribution à la mycoflore de la Bohême. Les espèces nouvelles pour la Bohême et citées pour la première fois sont marquées d'un asterisque.

Phellorina Delastrei (MONT.) PAT. zajímavá severoafrická břichatka.

(Phellorina Delastrei (MONT.) PAT. ein interessanter nordafrikanischer Wüstenpilz.)

Dr. ALBERT PILÁT.

Podivuhodnou tuto houbu přivezl ze severní Afriky kol. J. STANĚK, asistent entomologického oddělení Národního Musea, jenž zúčastnil se výzkumné výpravy uspořádané entomologickým oddělením Národního Musea loňského roku do Tunisu a Alžíru. Sbíral ji v Tunisu u oasy Gabes (VI.-1930). *Phellorina* jest neveliký rod Gasteromycetů náležející do čeledi Tulostomaceae, do blízkého příbuzenstva rodů *Battarea* a *Chlamydopus*. Všecky jeho druhy rostou v písečnatých pouštových krajích pásma subtropického a tropického, téměř na celém povrchu zemském (severní a jižní Afrika, Australie, Indie, Afganistan a jihozápadní Spojené Státy).

Rod sám byl popsán BERKELEYem (Hooker's Journ., v. 43, pag. 417) z jižní Afriky. Později popsal MONTAGNE podobný rod, *Xylopodium*, který utvořil právě pro náš druh. Původní popis rodu *Phellorina*, který podal BERKELEY, nekryje se sice úplně se skutečností, jistě však jest pouhým synonymem rodu *Xylopodium*, jak správně tvrdí LLOYD.

Rod *Phellorina* čítá jen několik málo druhů, z nichž ještě nejlépe jest znám a nejhojněji se vyskýtá právě naše vyobrazená *Phellorina Delastrei* (MONT.) PAT. (The Lycoperdaceae of Australia, New Zealand and neighboring Islands, Cincinnati 1905.) Syn. *Xylopodium Delastrei* MONTAGNE, Flora Alger. pag. 390.

V severní Africe nalezen byl tento druh již několikráte. Pěkné vyobrazení uveřejnil LLOYD ve své citované práci (tab. 27); je to fotografie exempláře, který v Alžíru sbíral A. ACLOQUE. Exemplář tento je asi stejně veliký jako houba Staňkova, snad jen o málo menší, a ne tak pěkně vyvinutý. V Kew uložen jest exemplář stahovaný s tímto druhem, který sbíral WINNEDSE ve střední Australii (Stewart's Range). Tato houba jest mnohem

větší, nežli severoafrická, jinak však celkem podobná. Bližších závěrů nelze bohužel činiti, protože jest z Australie znám pouze tento jediný exemplář.

Phellorina Delastrei MONT. má dosti tlustý, rovný a tvrdě dřevnatý „třeň", jenž je nečistě hlínově rezavý a nepravidelně kroužkatě strupatý, (zevní peridie). Peridie je dvojitá, vnitřní pevná, ale tenká, kulovitě hruškovitá, na povrchu za sucha bělavá až bílá a jest pokračováním dřevnatého „třeně". Zevní peridie jest neúplná, v dospělosti strupatě šupinovitá, hnědorezavá, velice suchá a křehká. Vnitřní peridie trhá se nepravidelně, hlavně v hořejší části. Gleba jest stejnorodá a úplně vyplňuje dutinu, v dospělosti jest živě rezavohnědá. Výtrusy jsou kulaté, 5.5—6·5 μ v průměru, s exosporem hustě ale krátce ostře bradavčitým, rezavohnědé.

Velice zajímavá tato houba již svým celkovým habitem ukazuje na svůj výlučně pouštťový charakter.

V poslední době vyslovil LLOYD názor (Mycological Notes, No. 63, pag. 961, 1920) že existují vlastně jen dva dobré druhy rodu *Phellorina* a sice *Phellorina inquinans* BERK. a *Phellorina strobilina* BERK. Jako synonymum k *P. inquinans* BERK. náleží i naše *P. Delastrei* MONT.

Phellorina inquinans byla popsána BERKELEYem z Jižní Afriky jako typ rodu *Phellorina*. LLOYD obdržel tuto houbu z Jižní Afriky od A. V. DUTHEI. Jako synonyma k *Phellorina inquinans* BERK. klade LLOYD ještě následující druhy: *Phellorina australis* BERK. (syn.: *Xylopodium australe* BERK. Linn. Journ. v. XIII., pag. 171) známý jen z velmi špatného originalního exempláře v Kew a z dalšího exempláře, který obdržel LLOYD z Australie od F. M. READERa (viz. LLOYD, The Lycoperaaceae of Australia etc. pag. 11, fig. 7), dále *Xylopodium Aitchisonii* z Indie, *Xylopodium Bonacinae* z Jižní Ameriky a zmíněné *Xylopodium Delastrei* MONT. ze Severní Afriky. Jako další synonyma klade k tomuto druhu LLOYD ještě *Phellorina Californica* PECK, kterou sbíral S. B. PARISH 1882 v Mohave desert v Kalifornii a podruhé LONG 1901 v Texasu (Meridian) a posléze I. M. JOHNSTON opět v Mohave desert v Kalifornii, roku 1923. Americké exempláře sbírané JOHNSTONem liší se makroskopicky dosti značně od exemplářů severoafrických, známých pod jménem *Phellorina Delastrei* MONT. Americká houba jest statnější, robustnější a má stopku mnohem tlustší (viz LLOYD, Myc. Notes, fig.

Phellorina Delastrei (MONT.) PAT. Plodnice v přír. velikosti. U oasy Gabes v Tunisu VI.-1930 sbíral J. STANĚK.

Ein Fruchtkörper in natürl. Grösse. Bei der Oase Gabes in Tunis VI.-1930, von J. STANĚK gesammelt.

Foto dr. A. PILÁT.

2461). Exemplář *LONGův* z Texasu upomíná spíše na houbu severoafrickou, má však kratší stopku.

Jako další synonymum náleží k tomuto druhu dle *LLOYDa* ještě *Whetstonia strobiliformis LLOYD* (Mycol. Notes pag. 270, tab. 90), jež jest patrně jen abnormálním exemplářem druhu *Phellorina inquinans BERK.* Tato houba jest známá jen z exempláře, který sbírala *MARY S. WHETSTONE* v Minnesotě (U. S. A.).

Phellorina Delastrei (*MONT.*) *PAT.*

Zralá plodnice při pohledu se svrchu (trochu zvětšena).

Ein reifer Fruchtkörper von Oben gesehen (bischen vergrössert). (Oase Gabes in Tunis).

Foto dr. A. PILÁT.

Phellorina macrospora jest málo známý druh (*LLOYD*, Letter 44, Note 60), od něhož viděl *LLOYD* jen jeden exemplář a to ještě nevyvinutý a nedozrálý, sbíraný *PARISHem* u Mecca, Colorado desert. Od *P. inquinans BERK.* liší se mnohem většími výtrusy (16—18 μ).

Druhým dobrým druhem rodu *Phellorina* jest *Phellorina strobilina BERK.* (syn. *Scleroderma strobilinum* (Grev. v. IV, pag. 74), *Areolatia strobilina* (*SACCARDO*, Syll., VII, pag. 144), *Xylopodium ochroleucum* (Grevilea, vol. XV, pag. 95), kterou *LLOYD* uvádí ve své práci The Lycoperdaceae of Australia etc. pag. 10. Tento druh má také dřevnatý třeň, svrchní peridie trhá se však ve veliké sporé odstálé nehtovité šupiny. Výtrusy má kulaté, bradavkaté, 5—6 μ v průměru.

Tento druh znám jest dosud jen z Australie, kde byl sbírán jen ojediněle, takže patrně jest velice vzácný. V herbáři v Berlíně uložen jest jeden exemplář z Rockhampton, Queensland a jiný v Kew z Darling River.

Velice pěknou fotografii této houby in situ zhotovenou prof. *OSBORNem* reprodukuje *LLOYD* ve svých Mycological Notes, No. 68, fig. 2327.

* * *

Diesen merkwürdigen Pilz brachte Kol. *J. STANĚK*, Assistent der entomologischen Abteilung des National Museums, der als Mitglied der Forschungsexpedition der entomologischen Abteilung des National Museums in Algier und Tunis im Jahre 1930 teilnahm, aus Nordafrika mit. Er wurde von ihm in Tunis bei der Oase Gabes (VI.-1930) gesammelt. *Phellorina* ist eine kleine Gasteromyceten-Gattung, die in die Familie der Tulostomaceen in die nahe Verwandschaft der Gattungen *Battarea* und *Chlamydopus* gehört. Alle *Phellorina*-Arten wachsen in den sandigen Wüstengegenden der

subtropischen und tropischen Zone fast der ganzen Erde (Nord und Süd-Afrika, Australien, Indien, Aufganistan und südwestliche Vereinigte Staaten).

Die Gattung *Phellorina* wurde von *BERKELEY* (Hooker's Journ., v. 43, pag. 417) aus Süd-Afrika beschrieben. Etwas später beschrieb *MONTAGNE* eine ähnlich charakterisierte Gattung *Xylopodium*, die der für unsere Art hat aufgestelt. Die Originalbeschreibung der Gattung Phellorina, die *BERKELEY* veröffentlichte, deckt sich nicht ganz mit der Wirklichkeit, sicher aber deckt sie sich mit der Gattung Xylopodium von Montagne, wie *LLOYD* ganz richtig behauptet.

Die Gattung *Phellorina* umfast nur wenige Arten, von denen unsere abgebildete *Phellorina Delastrei (MONT.) PAT.* am bessten bekannt ist und am häufigsten verkommt. *s. LLOYD*: The Lycoperdaceae of Australasia, New Zealand and neighboring Islands, Cincinnati 1905, Syn. *Xylopodium Delastrei MONTAGNE*, Flora Alger. pag. 390.

In der nordafrikanischen Wüstenregion, wurde diese Art schon mehrmals gesammelt. Eine schöne Abbildung hat *LLOYD* in der zitierten Arbeit (Tafel 27.) veröffentlicht; es ist eine Aufnahme des Exemplars, das in Algier von *A. ACLOQUE* gesammelt worden ist. Dieses Exemplar ist etwa so gross wie der Pilz von Staněk, möglich er ist nur etwas kleiner und nicht so gut entwickelt. In Kew liegt ein Belagexemplar, das mit dieser Art identisch sein soll, und das von Winnedse in Zentral-Australien (Stewart's Range) gesammelt ist. Dieser Pilz ist aber viel grösser als der nordafrikanische Typus, im Grossen und Ganzen aber diesen ähnlich. Es lässt sich aber nichts Näheres über diese Frage sagen, da nur dieses einzige Exemplar aus Australien bekannt ist.

Phellorina Delastrei (MONT.) PAT. hat einen ziemlich dicken aufrechten und hartholzigen „Stiel", der unrein lehmbraun-rostfarbig gefärbt und an der Oberfläche ringförmig krustig ist (Exoperidie ist zweifach, die innere fest, aber dünn, kugelig-birnförmig, an getrockneten reifen Exemplaren weisslich bis weiss und stellt die Fortsetzung des holzartigen „Stieles" vor). Die aüssere Peridie ist in der Zeit der Reife unfollständig, krustig-schuppig, braun-rostfarbig, sehr fest aber zerbrechlich. Die Endoperidie reisst sich unregelmässig, hauptsächlich in der oberen Partie. Die Gleba ist gleichmässig lebhat braun-rostfarbig gefärbt und füllt die Höhlung ganz ein. Die Sporen sind kugelig, rostbraun, $5^1/_2$—$6^1/_2$ μ im Durchm., mit einem dicht-, kurz- und scharfwarzigen Exospor.

Dieser sehr interessante Pilz bestätigt schon durch seinen äusseren Habitus seinen Wüstencharakter.

Wie in der letzten Zeit *LLOYD* behauptet (Mycological Notes, No. 63, pag. 961, 1920) existieren nänlich nur zwei gute *Phellorina*-Arten und zwar *Phellorina inquinans BERK.* und *Phellorina strobillina BERK.* Als Synonymum gehört zu der *Phellorina inquinans BERK.* auch unsere *Ph. Delastrei MONT.*

Phellorina inquinans wurde von *BERKELEY* aus Süd-Afrika und zwar als Typus der Gattung *Phellorina* beschrieben *LLOYD* hat diesen Pilz aus Süd-Afrika von *A. V. DUTHIE* bekommen. Als Synonymen zur *Phellorina inquinans* stellt *LLOYD* noch folgende Arten: *Phellorina australlis BERK.* (Synonymen: *Xylopodium australe BERK.* (Linn. Journ. v. XIII, pag. 171), von welcher Art nur ein schechtes Original-Exemplar in Kew und dann noch ein anderes Exemplar, das *LLOYD* von *F. M. READER* bekommen hat, bekannt sind (s. *LLOYD*, The Lycoperdaceae of Australia etc., pag. 11, fig.

7). Weiter *Xylopodium Aitchisonii* aus Indien, *Xylopodium Bonacinae* aus Süd-Amerika, die erwähnte *Xylopodium Delastrei* MONT. aus Nord-Afrika und endlich noch *Phellorina Californica* PECK aus Nord-Amerika. Diese letzt erwähnte Art wurde zuerst im Jahre 1882 von *S. B. PARISH* in Mohave desert in Kalifornien und zweitenmals von *LONG* im Jahre 1901 in Texas (Meridian) und endlich noch von *I. M. JOHNSTON*, wieder in Mohave desert in Kalifornien im Jahre 1923 gesammelt. Die amerikanischen Exemplare *JOHNSTON's* weichen makroskopisch von den nordafrikanischen, die unter dem Nahmen *Phellorina Delastrei* MONT. bekannt sind, bedeutend ab. Der nordamerikanische Pilz ist mächtiger und hat einen viel dickeren „Stiel" (s. die Aufnahme in *LLOYD*, Mycological Notes, fig. 2461). Das Exemplar von *LONG* aus Texas errinnert mehr an die nordafrikanischen Exemplare, hat aber einen etwas kürzeren Stiel.

Als weiteres Synonymum gehört zu dieser Art nach *LLOYD* noch *Whetstonia strobiliformis* LLOYD (Mycological Notes, pag. 270, Taf. 90) die wahrscheinlich nichts anders, als ein abnormales Exemplar der *Phellorina inquinans* BERK. ist. Von diesem Pilz ist nur ein Exemplar bekannt, das von *MARY S. WHETSTONE* in Minnesota gesammelt wurde.

Phellorina macrospora ist eine wenig bekannte Art (*LLOYD*, Letter No. 44, Notes 50) von welcher *LLOYD* nur ein und noch dazu unreifen Exemplar gesehen hat, das von *PARISCH* bei Mecca, Colorado desert, gesammelt wurde. Von *Phellorina inquinans* weicht sie mit viel grösseren Sporen ab (16—18 μ).

Die zweite gute *Phellorina*-Art ist *Phellorina strobilina* BERK. (Synonymen: *Scleroderma strobilinum* (Grevillea, v. IV, pag. 74), *Areolatia strobilina* (*SACCARDO*, Sylloge fungorum, v. VII, pag. 144), *Xylopodium ochroleucum* (Grevillea, v. XV, pag. 95), welche *LLOYD* führt auch in seiner Arbeit The Lycoperdaceae of Australia etc. pag. 10 an. Diese Art hat auch einen holzigen Stiel, die äussere Peridie reisst sich aber in grosse vereinzelte abstehende nagelige Schuppen. Die Sporen sind kugelig, warzig, 5—6 μ im Durchm. Diese Art ist bisjetzt nur aus Australien bekannt und auch dort kommt sie nur sehr selten vor. Im Berliner Herbar liegt ein Exemplar aus Rockhampton, Queensland und ein anderes Exemplar aus Darling River stammend liegt in Kew. Eine sehr schöne Aufnahme Prof. *OSBORN'S*, die diese Art in situ darstellt roproduziert *LLOYD* in seiner Mycological Notes, No. 68, Fig. 2327.

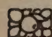

KRATŠÍ SDĚLENÍ.

Nový český hřib *(Boletus aromaticus* VEL. — *B. elasticus* SMOTL.?) V letošním (VII.) roč. Mykologie popisuje na str. 56. prof. *VELENOVSKÝ* nový druh hřibu, jejž nazývá *Bol. aromaticus* VEL. a téměř současně uveřejňuje v Čas. čsl. houbařů na str. 65 dr. *SMOTLACHA* článek o hřibu pružném — *Bol. elasticus* SMOTL., jenž je rovněž species nova. Poněvadž v podstatných věcech se oba popisy shodují, možno se domnívat, že oba autoři popisují týž druh. Menší nesrovnalosti pocházejí snad odtud, že měl *VELENOVSKÝ* v rukou toliko jediný exemplář nového hřibu (bezpochyby již starší), *SMOTLACHA* však zná svůj nový druh z četných vlastních nálezů. V obou pří-

padech je nový hřib velmi podoben hřibu plstnatému — *Bol. subtomentosus L.*, za nějž byl. houbaři považován a na trh donesen (v Praze z listnatých lesů u Chlumce nad C., jak uvádí VEL. a v Král. Hradci z listnatých lesů od Borku u Býště na Pardubicku, jak sděluje SMOTL.). Šířka klobouku je udána skoro stejně (4·5 cm u VEL., 3—5 cm u SMOTL.), povrch jeho je přitiskle šupinatý, okraj slabě podehnutý, ústí rourek žlutá (u VEL. chromově, u SMOTL. živě žlutá), pomačkáním neměnlivá, dužnina bělavá, silně vonná. Různě uvádějí oba autoři bavvu klobouku (VEL. okrově žemlovou, SMOTL. červenohnědou), barvu dužniny pod pokožkou klobouku (VEL. bledě okrovou, SMOTL. začervenalou), velikost ústí rourek (V. veliká, nepravidelná, SM. střední velikosti) a vlastnosti třeně (dle V. je třeň tvrdý, vřetenovitě napuchlý, okrově žlutý, hladký, nezřetelně síťkovaný, dle SM. nahoře živě žlutý, uprostřed a dole červenožlutý, skoro hladký a pružný). VELENOVSKÝ uvádí výtrusy hnědé, krátce tupě a široce elliptičné, u SMOTLACHY mikroskopický rozbor chybí. SMOTLACHA našel svůj hřib na dvou místech u Roudničky (1992 a 26) a na Zámečku u Hradce Králové (1926 a 28) v habřině na jílovitém podkladu. — Jedná-li se přece o dva různé hřiby, jsou si oba velmi blízké, jeden může být pouhou formou druhého. *V. Fremr.*

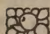

LITERATURA.

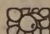

Dr. K. CEJP, **Revise středoevropských druhů skupiny Omphalia—Mycena se zřetelem k druhům československým.** Spisy přírod. fakulty Karl. university. 1929—1930. Tři díly, celkem 334 stran. Dvě tabulky a několik vyobrazení v textu.

Jest to podrobná monografie rodů Mycena a Omphalia, rozdělená na 3 svazky: první s částí všeobecnou, třetí se systematikou r. Mycena a Pseudomycena, druhý se systematikou r. Omphalia a Delicatula.

Všeobecný oddíl zahájil autor statí literárně historickou, již dobou Linnéjskou počínaje. Toto vypsání může ale také sloužiti svou podrobností a důsledností jako obraz vývoje literatury o vyšších houbách vůbec, neboť přesné rozlišení rodů Omphalia a Mycena spadá až do doby nejmladší a detailní monografie objevily se teprve v posledním desítiletí. LANGEho Omphalie dánské na př. vyšly současně s prací CEJPovou.

První velká kapitola věnována morfologii a anatomii plodnice rodů Mycena a Omphalia. Podrobně popsány zde klobouky, lupeny, třeň, hymenium, cystidy, výtrusy. Autor právem odděluje od velkých rodů Mycena a Omphalia rody *Pseudomycena* CEJP a *Delicatula* FAYOD. Prvý obsahuje druhy Mycen hlíznatých. Vyznačuje se vůči Myceně také anatomicky nevnikáním dlouhého hyfového pletiva z třeně do klobouku jako u Myceny. Delicatula pak obsahuje gracilní, malinké, bílé Omphalie se sporými lupeny, namnoze v žebra na spodu klobouku přeměněnými (D. integrella, polyadelpha, cuspidata, crispula - české). Autor také podrobně vypisuje různé reagencie chemické, jež však k žádným platným závěrům systematickým posud v tomto příbuzenstvu nevedly. Referent vůbec nemá posud důvěry v cenu a význam chem. reagencí na systematiku jiných rodů (Russula). Větší zkušenosti v budoucnosti musí tu ještě rozhodnouti. U Peziz užívá se mnoho jodové tinktury, ano r. Plicaria a j. jsou modráním vřecek velmi charakteristické. Ale zjistil jsem druhy Plicarií, jež nereagují. Ano reakce tato mění se podle toho, je-li houba živá nebo sušená, je-li mladá nebo stará, rostla-li za teplého nebo studeného počasí.

Ve stati ontogenetické čili v studiu o mladém stadiu Mycen ukazuje autor k tomu, že mnohé Myceny jeví v mládí zevní obal, jiné nikoli a že tudíž prozrazují různé vztahy systematické. Rod Delicatula je rozhodně angiocarpickým. I jiné znaky některých velkých Mycen poukazují k r. Collybia. To ale platí také o mnohých jiných velkých rodech Hymenomycetů, jež zasahují svými druhy do rodů jiných. Proto je žádoucno, aby se monograficky celý system těchto hub revidoval.

Kapitola biologická je znamenitá a svědčí o veliké píli sběratelské autorově a velikých praktických zkušenostech. Dobrá je poznámka, že mykologové mají pečlivě vyšetřiti, na čem houba roste a údaje o tom co nejpřesněji zaznamenati, poněvadž tato okolnost u hub jest

velmi důležitá a při určování dobrým vodítkem. Houby jsou po velké většině vázány na určité druhy dřev, bylin, humusu a p., což plyne z jejich vzniku (biologické druhy).

V systematické kapitole uvádí autor v přehledu různá rozdělení rodů Mycena, Omphalia. Původní rozdělení *FRIESovo* doznalo v nové době značné opravy. Na přehledných diagramech znázorněno systematické umístění jmenovaných rodů mezi Agaricineami.

Zábavný je přehled druhů dříve považovaných za Myceny a Omphalie. Tu je nejlépe viděti, jak utěšeně pokračuje věda mykologická. V skupinách hub polomikroskopických (na př. Discomycety) je podobný přehled ještě romantičtější. V rodu Helotium a Trichopeziza je na př. namícháno až 15 různých rodů.

V poslední kapitole všeobecného I. dílu jsou uvedeny přehledy geografické, pokud je vůbec možno z nedostatečné literatury konstatovati. Zajímavo jest, že veliká většina amerických Mycen a Omphalií je shodná s evropskými. Ale i to třeba bráti s opatrností, neboť američtí badatelé mívají často příliš lehké svědomí. O geografii hub dnes vůbec nelze ještě psáti pro neznalost celých kontinentů a oblastí. To je hudba budoucnosti.

Na konci v seznamu uvedená literatura je přebohatá a svědčí o pečlivé a neúmorné práci autorově.

Druhý díl obsahuje detailní systematiku r. Mycena a Pseudomycena. R. Mycena rozdělen na sekce: Typicae, Glutinipedes, Lactipedes, Adonideae. Od všech těchto oddělena jest sekce *Mycenella LGE* s 4 druhy. Celkem uvádí se tu a popisuje 118 druhů, z nichž pro Čechy nových druhů jest 18, takže s druhy posud známými máme v Čechách 107 druhů Mycen — číslo to jistě požehnané. Pseudomycena čítá 17 druhů. Rod Omphalia čítá 81 druhů, z nichž 8 pro Čechy nových (incl. Delicat.). Všech českých jest tedy 51 druhů. Delicatula obsahuje 8 druhů. Každý druh opatřen jest podrobnou diagnosou, kritickými poznámkami, stanovišti z Evropy i Československa. Nové druhy sprovází diagnosa latinská. Autor pojímá do svého díla i druhy nečeské, ale v střední Evropě nalezené, takže českým mykologům může dílo *CEJPovo* dobře sloužiti ke studiu Mycen a Omphalií, aniž by se museli sháněti po jiné literatuře. Studium tohoto příbuzenstva hub je výhodné i tím, že jsou to druhy vesměs drobné, krásné a dosti trvanlivé, nerozplývavé. I sušením dobře se uchovávají. A na podzim jest jimi les takřka poset.

Literární poznámky u většiny druhů svědčí o vážném a svědomitém studiu p. autorovu.

Dílo *CEJPovo* může nazváno býti klasickým a jest chloubou vědecké mykologie české. Kéž bychom jen měli více podobných prací, abychom je mohli důstojně praesentovati na vědeckém jevišti evropském v době přítomné, kdy takové množství badatelů věnuje se mykologii. Pro nečeské mykology bude ovšem práce *CEJPova* málo prospěšná, poněvadž je psána česky. Jen na konci hlavních oddílů připojeno resumé v jazyku anglickém, jež však cizincům mnoho nepomůže.

Velenovský.

LOHWAG H., **Mykologische studien. III. Xanthochrous cuticularis** *(BULL.) PAT.* Archiv für Protistenkunde, 65 Bd., pag. 321—329, s 5. fotografiemi, Jena 1929.

Autor zjistil tento rezavohnědý choroš nejen v Rakousku, nýbrž i v botanickém materiálu, který přivezl ze své velkolepé a několikaleté cesty po Číně prof. *HANDEL-MAZETTI*. Sety, zvané také cystidami (ovšem zcela nesprávně) jsou u tohoto druhu velice hojné nejen v hymeniu, nýbrž i na povrchu klobouku. Dle výzkumů *LOHWAGOVÝCH* jsou jen stluštělými koncovými buňkami obyčejných tramových hyf.

Dr. A. Pilát.

LOHWAG H., **Mykologische Studien. IV. Zur Entwicklungsgeschichte von Mutinus caninus** *(HUDS.) FR.* Archiv für Protistenkunde, 72 Band, p. 214-246 2 dvoj. tab. Jena 1930.

Podrobná studie o vývoji plodnic hadovkovité houby *Mutinus caninus*, která i v Československu místy roste. V podrobnostech velmi zajímavá práce doprovázena jest 8 mikrofotografickými snímky. Autor zjistil, že stluštění vnější stěny komůrek třešňových v části glebou pokryté způsobuje zona *m*, která má svůj původ v glebě. Zona *m* jest homologickým orgánem s manžetou rodu Phallus, takže tato manšeta jest i u Mutinus vyvinuta; jest však málo patrná, protože je se třeněm srostlá. Pseudoparenchym třeně propleten jest tuhými hyfami, jež mají svůj původ v komůrkách třeně a na povrchu třeně tvoří pokožku, která dosud byla přehlížena.

Dr. A. Pilát.

LOHWAG, H., **Mykologische Studien. V. Zu Xanthochrous cuticularis** *(BULL.) PAT.* **und Xanthochrous hispidus** *(BULL.) PAT.* Archiv für Protissenkunde, Bd. 72. pag. 420—432, se 4 tabulemi. Jena 1930.

Plodnice choroše *X. cuticularis BULL.* jsou mnohdy tlustě masité a nemají vždy ostrého okraje. Trama tlustých plodnic jeví pruhovitost. Tlustý okraj plodnice je známkou, že exemplář dosud roste. U nedorostlých exemplářů bývají sety jen u base vyvinuty, neboť vznikají

postupně směrem k okraji z kyjovitých světlých hyf tím způsobem, že koncová buňka stloustne na konci v hrbol a zhnědne. Hrbol vzroste pak ve špičatý háček. V další části práce podrobně jest popsán vývoj jedné a téže plodnice a postupný její růst jest také znázorněn na 9 fotografiích vzatých v různých časových intervalech. *Dr. A. Pilát.*

KAUFMAN C. H., **The Fungous Flora of the Siskiyou Mountains in Southern Oregon.** Michigan Acad. of Science, Arts and Letters, XI., 1930.

Známý americký mykolog z Michiganské university popisuje zajímavou mykofloru horstva Siskyou na hranicích států Oregonu a Californie při západním pobřeží Sev. Ameriky. Práce tato neobsahuje toliko prostý výčet nalezených druhů s udáním lokalit, nýbrž velké množství vlastních kritických a velmi cenných pozorování, jako všechny práce zmíněného autora. Celá řada druhů je v Evropě vůbec neznámá. Nových druhů popisuje 19, a několik nových variet. Nejvíce jsou zpracovány houby rouškaté, ostatní skupiny mnohem méně.

Cejp.

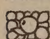

RŮZNÉ ZPRÁVY.

Čs. Klub mykologický konal 3 prosince 1930 řádnou valnou hromadu. Po zahájení schůze předsedou zdrav. radou MUDr. *J. Reichertem* podal jednatel dr. *L. Viniklář* zprávu o činnosti Klubu za minulý správní rok. Přednášky konaly se tentokráte po celý rok vždy ve středu od 18. hodin a to v zimním období jednou za 14 dní, v období jarním, letním a podzimním jednou týdně. Termíny schůzí stanoveny byly předem na celý rok a uvedeny byly v 1. čísle loňského ročníku našeho časopisu. Konány byly tyto přednášky:

22. ledna prof. dr. *K. Kavina*: O mikroskopické struktuře hymenia (s demonstracemi mikroskop. preparátů).
5. února dr. *A. Pilát*: Domovní houba (s demonstracemi).
19. února red. *B. Klika*: O příští mykologické výstavě.
12. března dr. *K. Cejp*: O preparaci a určování hub.
19. března insp. *A. Vimmer*: Škůdci a ochránci hub z řádu Dipter.
2. dubna doc. dr. *J. Kořínek*: Světélkující bakterie (s demonstracemi).
9. dubna dr. *A. Hilitzer*: O českých Xylariaceích (Houby rážovkovité) (s dem.)
30. dubna dr. *A. Pilát*: Jarní houby (s demonstracemi).
7. května dr. *A. Pilát*: Referát o kongresu Deutsche Gesellschaft für Pilzkunde v Darmstadtě (s diapositivy).
14. května red. *B. Klika*: Zajímavé ukázky Gasteromycetů.
21. a 28. „ dr. *A. Pilát*: Demonstrace čerstvých hub.
15. října dr. *A. Pilát*: Demonstrace podzimních hub.
22. října dr. *K. Cejp*: O českých druzích rodu Omphalia.
29. října dr. *K. Cejp*: Demonstrace podzimních hub.

Po schválení zprávy jednatelské i zprávy pokladníkovy přikročeno k volbě výboru na rok 1931. - Předsedou zvolen opětně zdrav. rada MUDr. *J. Reichert*, místopředsedou prof. *V. Vlček*, I. jednatelem dr. *L. Viniklář*, II. jednatelem dr. *K. Cejp*, pokladníkem RNC. *B. Fott*, zapisovatelem RNC. *J. Šula*. Za členy výboru zvoleni: akad. malíř *B. Dvořák*, ředitel měšť. školy v. v. *A. Kašpar*, redaktor *Boh. Kliko*, ředitel škol v. v. *J. Mašek*, zemský advokát JUDr. *J. Oktávec* a dr. *A. Pilát*. Revisory účtů zvoleni byli pí *Olga Zvěřinová* a vrch. rada zemského soudu JUDr. *R. Vávra*. - Na to přikročeno k volbám čestných a dopisujících členů.

Čestným členem zvolen jednomyslně za velké zásluhy o vědu mykologickou jakož i o Čs. Klub mykologický

p. univ. prof. dr. **Jos. Velenovský.**

Dopisujícími členy pp.:

prof. dr. **Br. Hennig** (Berlín),
prof. dr. **René Maire** (Alžír),
prof. dr. **O. Mattirolo** (Turin).

GRAFICKÉ ZÁVODY V. & A. JANATA V NOVÉM BYDŽOVĚ